

KULTTUURI

Aino Mäki-Mantila (Seinäjoen esimies) 247 7585
Tero Hautamäki (Seinäjoki) 247 7586 kulttuuri@ilkka.fi
Laura Kurko (Vaasan esimies) 247 7587
Anne Laurila (Vaasa) 247 7588

Marsissa vieraili 1800 käv

SEINÄJOKI Musiikkialan ammattilaiset, harrastajat ja yleisöt yhteen koonnut musiikin talvifestivaali Mars keräsi 1.-4. helmikuuta Rytmikorjaamolle kaikkiaan noin 1800 kävijää. Tapahtuma sisälsi tällä kertaa mm. Livestudion, seminaaripäiviä, showcase-keikkoja sekä Musamess kävi kuunte ystävää. M nostivat no Marsin uut joka esittel via bändejä

» **Suomessa** on erittäin mielenkiintoinen populaarimusiikin kenttä. Toivon, että upea Mars-tapahtuma jatkaa menestystään vielä isommassa mittakaavassa.

Mars-esitelmöijiin lukeutunut professori Mark Duffett blogikirjoituksessaan tapahtuman jälkeen

Teatteri muuttuu katsojan eduksi

Tulevaisuudessa taidelaitokset tarjoavat kokonaiselämyksiä.

TERO HAUTAMÄKI

SEINÄJOKI Oletko miettinyt, missä olet ja mitä teet vuonna 2023? Kymmenen vuotta kuluu nopeasti...

- Ihminen ei osaa ennustaa, mutta hän voi yrittää muodostaa mielikuvia. Niiden pohjalta voi ennakoita ja kehittää polkuja haluamaansa tulevaisuuteen, tutkija, lehtori **Leena Björkqvist** sanoo.

Björkqvist puhui aiheesta eilen teatterialan Tekijä-päivillä Seinäjoen kaupunginteatterilla. Metropolian kulttuurituotannon lehtori uskoo, että tulevaisuuden teatteritarjonta on toisenlaista kuin nykyisin.

- Maailma muuttuu, ja taide- tarjonta sen mukana. Muutos tapahtuu katsojan eduksi.

Esimerkiksi yhteistyö kiinteiden eli laitosteattereiden ja vapaiden teatteriryhmien välillä lisääntyy. Tämä hyödyttää paitsi teattereita, ennen muuta yleisöjä.

- Tarjonta tulee monipuolistumaan. Katsojaa kiinnostavat hyvät esitykset, ei se, mistä organisaatiosta ne tulevat.

Björkqvist ennustaa niin kutsutun uuden yleisön esiinmarssia. Tämä yleisö haluaa kuulua teatteriyhteisöön. He pitävät tärkeänä sitä, että ovat mukana tekemässä "tulevaisuutta".

Björkqvist heittää esimerkin Seinäjoen kaupunginteatterin Verstaasta, johon nuoria sitoutettiin ottamalla heidät ideoimaan Fitfatfuckedup-esitystä.

- Aina sen ei tarvitse olla näinkin radikaalia. Eikä yleisöjä tarvitse jatkossakaan päästää lavalle, harva katsoja haluaa osaksi esitystä. Mutta yleisö voi osallistua taustalla, vaikuttamalla asioihin vaikkapa valmisteluvaiheessa. Esimerkiksi sosiaalisen median kautta.

Yhteisöllinen tekeminen on jo kova juttu. Tulevaisuudessa se on yhä tärkeämpää.

- Jos ihmiset saa sitoutettua teatterin sisäpiiriin jollain tavalla, he tulevat toisenkin kerran ja tuovat muita mukanaan.

Björkqvist ottaa esimerkin Kiasmasta, missä pienet nuorisoryhmät, iältään noin 15-18-vuotiaat, saavat järjestää perjantaisin omannäköisiä musiikki-iltoja.

- Tätä kautta Kiasma on tehty tutuksi ikäryhmälle, joka muuten olisi hankala tavoittaa.

Vaikka nykyisin kaikki on jo maailmanlaajuisia, ihmiset kaipaavat myös paikallista kosketuspintaa.

- Globaalien ja lokaalisten yhdistelmä on melko varma kiinnostuksen herättäjä. Vielä parempi, jos esityksen taustalle saa yhteisön toimimaan.

Yhteisöjen siivellä myös yritykset ovat alkaneet kiinnostua yhteistyöstä taidelaitosten kanssa.

- Taidekenttä voi olla yrityksille monin tavoin hyvä alusta näkyä positiivisesti.

Yhteisöjen ja yritysten valjastaminen "teatterin talliin" vaatii ammattitaitoa. Björkqvist näkee ratkaisun tuottaja/manageri-portaassa.

- Kulttuuriala tarvitsee välittäjiä. Taiteilijoilla ei ole siihen aikaa eikä välttämättä osaamista-kaan.

Björkqvistin mukaan tuottajakoulutukseen hakeneet ovat vähintään alan harrastajia - tanssijoita, muusikoita ja niin edelleen.

- Heille on hyötyä siitä, että he ovat taiteen sisäpiirissä.

Kulttuurituottajia valmistuu tällä hetkellä reilu sata vuodessa. Koulutuspaikkakuntia ovat Helsinki, Kauniainen, Seinäjoki ja Mikkeli.

- Ensi vuonna aloituspaikoista karsitaan 20-30 prosenttia. Tiedän kuitenkin, että esimerkiksi Seinäjoella ei tässä kohtaa ole vähentämispaineita.

Kulttuurituottajien koulutukseen on jo lisätty tulevaisuuskursseja, joilla etsitään signaaleja taidekentän uusista tuulista.

- Vauhdilla kasvavia juttuja ovat edelleen monikulttuurisuus, slow life eli hidastaminen, reaali- ja virtuaalidellisuuden sekoittaminen ja teknologian luova käyttö.

Kulttuurituottajien tärkeä

Teatterinjohtaja Vesa Tapio Valo ja tutkija Leena Björkqvist pitävät Verstasta yhtenä tulevaisuuden näyttämönä. KUVU: JOUKO HÄNNINEN

tehtävä on synnyttää kokonaiselämyksiä. Nyky-yleisö edellyttää, että taidelaitokseen tullessa kaikki pelaa narikasta esityksen ja kahvioon, ilmapiiri on rento ja luvassa on vähintään yksi yllätyskin.

- Poikkitaiteellinen kokonaiselämys kaikille aisteille on kova sana, Björkqvist sanoo.

Hänen mielestään nykyteatterissa rajoja voi asettaa enää vain mielikuvitus.

- Jokainen tuotanto sisältää eväitä siihen, että yleisöä voi puhutella muullakin kuin pelkällä näyttämöesityksellä.

Esitysten markkinointi on jatkossakin tärkeää, mutta kanavia

siihen voi miettiä luovasti. Sosiaalinen media on joka tapauksessa tullut jäädäkseen ja kehittyä edelleen.

- Hyvistä jutuista leviää tieto jo muutama minuutti esityksen loppumisen jälkeen. Voiko parempaa mainosta ollakaan.

Björkqvist käyttää tässä yhteydessä termiä "parveilla". Tule-

vaisuudessa kuluttajakansalaiset valitsevat aktiivisesti mistä ovat kiinnostuneita, pyrkivät nopeasti sen äärelle, viipyvät aikansa ja siirtyvät jonnekin muualle.

- Ihmisten vapaa-ajasta kilpailee jo nyt tuhat eri asiaa. Jatkossa valintoja tehdään yhä enemmän varsinkin kavereiden suosituksista. Heihin luotetaan.

Verstaalle uusi teksti nuorten maailmasta

SEINÄJOKI Seuraavaksi Verstas-teatteriin pystytetään huhtikuussa **Christian Smedsin** kirjoittama **Jääkuvia**. Esitys on teatterikorkeakoulujen ja kaupunginteatterin yhteistuotanto. Teatterinjohtaja **Vesa Tapio Valo** toivoo yhteistyölle jatkuvuutta.

- Toivon, että Suomen teat-

terikoulujen toiminnasta pieni osa voisi tällä tavalla olla myös Seinäjoella. Jääkuviiin liittyen aiomme räätälöidä oheishjelmaa alueen nuorille.

Vuoden toinen Verstas-tapaus on syyskuussa. Teatterin uusi ohjaaja, **Riko Saats**, tekee ensitöikseen Verstas-näyttämöl-

le kotimaisen kirjailijan uuden tekstin, joka kertoo nuorten maailmasta.

- Meidän ohjelmistostamme puuttuu juuri nyt tätä päivää luotaava teos. Syksyllä asia korjaantuu.

Valon mukaan kaupunginteatteri haluaa lisätä yhteisöteatte-

ria ja tehdä tuotantoja vapaiden ryhmien kanssa. Tästä koituu myös taloudellista hyötyä, sillä OKM on ilmoittanut jakavansa näin toimiville laitosteattereille ylimääräisiä määrärahoja.

- Ne rahat voidaan korvamerkitä esimerkiksi vierailuesitysten tuomiseen, Valo suunnittelee.